

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

НАКАЗ

02.01.2026 № 1

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
19 січня 2026 року
за № 82/45476

**Про затвердження Порядку та умов страхування
відповідальності на внутрішньому водному транспорті**

Відповідно до [частини другої](#) статті 13 Закону України «Про транспорт», [статті 4](#) Закону України «Про страхування», [підпункту 39](#) пункту 4 Положення про Міністерство розвитку громад та територій України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 2015 року № 460 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2022 року № 1400),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити [Порядок та умови страхування відповідальності на внутрішньому водному транспорті](#), що додаються.
2. Управлінню морського та річкового транспорту забезпечити подання цього наказу в установленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Сектору зовнішніх комунікацій забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства розвитку громад та територій України.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Андрія Кашубу.

Віце-прем'єр-міністр з відновлення України - Міністр	Олексій КУЛЕБА
ПОГОДЖЕНО: Перший заступник	

Міністра цифрової трансформації України	Олексій ВІСКУБ
В.о. Голови Державної служби морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України	Сергій МАКСИМОВ
Голова Національного банку України	Андрій ПИШНИЙ
Голова Державної регуляторної служби України	Олексій КУЧЕР

	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства розвитку громад та територій України 02 січня 2026 року № 1
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19 січня 2026 року за № 82/45476

Порядок та умови страхування відповідальності на внутрішньому водному транспорті

I. Загальні положення

1. Ці Порядок та умови визначають особливості правового регулювання відповідальності судновласника та перевізника за шкоду, заподіяну під час користування пасажирями внутрішнім водним транспортом та при перевезенні внутрішнім водним транспортом вантажу, багажу, за класом страхування 12, визначеним [статтею 4](#) Закону України «Про страхування»:

життю та здоров'ю пасажирів;

вантажу та багажу.

2. Ці Порядок та умови застосовуються до судновласників, що є резидентами, та перевізників, що є резидентами, які здійснюють перевезення внутрішніми водними шляхами України.

Вимоги цих Порядку та умов також поширюються на іноземних перевізників, які здійснюють перевезення внутрішнім водним транспортом у каботажному сполученні територією України в частині розмірів мінімальних страхових сум (лімітів відповідальності) щодо страхування відповідальності за шкоду, заподіяну пасажирам, багажу.

Якщо законодавством країни, на території якої здійснюються пасажирські, вантажні перевезення, або відповідно до інших умов, які застосовуються у міжнародній практиці (у тому числі для воєнних та пов'язаних з ними ризиків), вимагається страхування відповідальності судновласника та/або перевізника зі страховою сумою (лімітами відповідальності) у розмірах,

що перевищують встановлені цими Порядком та умовами, страхові суми (ліміти відповідальності) зі страхування такої відповідальності повинні бути відповідно збільшені. Таким договором страхування може бути передбачений інший, ніж встановлений цими Порядком та умовами, порядок розрахунку розміру страхової виплати, за умови, що такий порядок забезпечує виконання вимог цих Порядку та умов в частині мінімальних розмірів страхової виплати щодо страхування відповідальності за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, вантажу.

Ці Порядок та умови не поширюються на судна, що плавають під військово-морським прапором України, а також на іноземні військові судна, що заходять на внутрішні водні шляхи України відповідно до міжнародних договорів та законодавства України.

3. У цих Порядку та умовах терміни вживаються у таких значеннях:

вантажовласник - фізична або юридична особа, яка має право власності на вантаж під час його перевезення та уповноважена ним розпоряджатися;

засіб водного транспорту (судно) - будь-яке торговельне або пасажирське судно, судно внутрішнього плавання, на яке поширюються норми [Закону України](#) «Про внутрішній водний транспорт» або [Кодексу торговельного мореплавства України](#), щодо якого укладається договір страхування;

інші користувачі внутрішнього водного транспорту та треті особи - фізичні та/або юридичні особи, які не пов'язані із страхувальником договірними зобов'язаннями (у тому числі договором перевезення), не є членами екіпажу та/або не діють за дорученням страхувальника;

особа, яка має право на отримання страхової виплати - потерпіла третя особа, її спадкоємець (спадкоємці), законний представник, особа, яка здійснила витрати на поховання та/або спорудження надгробного пам'ятника, інші особи, які мають право на страхову виплату відповідно до договору страхування або законодавства;

пасажир - фізична особа, яка перевозиться на судні за договором перевезення пасажирів, або за згодою перевізника - для супроводження вантажу, який є предметом договору перевезення вантажів;

перевізник - суб'єкт господарювання, що здійснює перевезення вантажів, пасажирів та їхнього багажу, засобами водного транспорту (суднами);

потерпіла третя особа - пасажир судна, життя та здоров'ю та/або багажу якого заподіяна шкода та вантажовласник, вантажу якого, заподіяна шкода, внаслідок настання страхового випадку;

спеціальні права запозичення (СПЗ) - міжнародний резервний актив, створений Міжнародним валютним фондом з метою доповнення наявних міжнародних резервних активів, у вигляді «кошика» із п'яти валют, склад яких переглядається кожні п'ять років. Вартість спеціальних прав запозичення визначається щоденно.

Інші терміни у цих Порядку та умовах вживаються у значеннях, наведених у Законах України [«Про страхування»](#) (далі - Закон), [«Про транспорт»](#), [«Про внутрішній водний транспорт»](#), [Кодексі торговельного мореплавства України](#), [Цивільному кодексі України](#).

4. Страховиками при страхуванні відповідальності на внутрішньому водному транспорті є страховики-резиденти та філії страховиків-нерезидентів, які отримали в установленому

порядку ліцензію на здійснення діяльності з прямого страхування за класом страхування 12 з урахуванням вимог законодавства у сфері страхування.

5. У разі укладення судновласником або перевізником договору страхування зі страховиком-нерезидентом відповідно до [статті 6](#) Закону, умови такого договору страхування повинні забезпечувати виконання вимог цих Порядку та умов в частині розмірів мінімальних страхових сум (лімітів відповідальності) щодо страхування відповідальності за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, вантажу.

II. Процедура укладення договорів страхування

1. Страхування здійснюється на підставі укладеного із страховиком договору страхування відповідальності судновласника та/або перевізника за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів під час користування внутрішнім водним транспортом та за шкоду, заподіяну вантажу, багажу при перевезенні внутрішнім водним транспортом.

2. Договори страхування, визначені у [пункті 1](#) цього розділу, укладаються відповідно до вимог, визначених у цих Порядку та умовах, [Законі](#) та згідно із законодавством України.

Сторони договорів страхування не можуть відступити від положень цього Порядку та умов, крім випадків, передбачених законодавством.

Сторони договорів страхування можуть врегулювати свої відносини у таких договорах у частині, що не врегульована цими Порядком та умовами.

3. Договір страхування укладається виключно в письмовій формі з дотриманням вимог [Цивільного кодексу України](#), встановлених до письмової форми правочину, та оформляється у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними [Законом України](#) «Про електронні документи та електронний документообіг».

4. Договір страхування обов'язково має містити інформацію, передбачену [частиною другою](#) статті 89 Закону, перелік страхових випадків, відповідно до [статті 93](#) Закону, інформацію про судно (судна), щодо якого (яких) укладається договір страхування (тип судна, назва, рік побудови, прапор, клас реєстру, кількість членів екіпажу, кількість пасажирських місць (за наявності), район плавання, номер Міжнародної морської організації (далі - номер ІМО) (за наявності), унікальний європейський ідентифікаційний номер судна (далі - номер ENI) (за наявності)). На запит страховика страхувальник зобов'язаний надати страховику оригінали та/або засвідчені копії відповідних документів для підтвердження такої інформації.

5. Строк дії договору страхування не може становити менше одного року. Страхувальник, зобов'язаний забезпечити укладання договорів страхування, передбачених цими Порядком та умовами, щодо судна, яким здійснюється перевезення пасажирів, багажу, вантажу, на новий строк (шляхом укладення нового договору страхування), не пізніше, ніж за десять робочих днів до закінчення строку дії попереднього договору страхування.

Договір страхування, укладений на новий строк (новий договір страхування) має набирати чинності не пізніше дня, наступного за днем закінчення строку дії попереднього договору страхування.

6. Територія дії договору страхування - Україна, інші держави в межах маршруту перевезення, окрім, якщо інше не передбачене договором страхування, територій, на яких ведуться бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією.

7. Договір страхування, укладений в паперовому вигляді, оформлюється у двох примірниках для кожної із сторін договору страхування, які мають однакову юридичну силу.

8. Укладення договору страхування може посвідчуватися страховим полісом (сертифікатом), оформленим у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними [Законом України](#) «Про електронні документи та електронний документообіг», у якому зазначається зокрема:

номер та дата видачі;

підстава видачі (номер, дата видання та назва відповідного договору страхування);

найменування, місцезнаходження, ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України страховика, контактні дані страховика для звернення;

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), дата народження страхувальника, адреса задекларованого / зареєстрованого місця проживання (перебування) або місцезнаходження, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті), - якщо страхувальник фізична особа;

найменування, місцезнаходження, ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України страхувальника - якщо страхувальник юридична особа;

назву судна, номер ІМО або номер ENI та порт приписки судна (за наявності);

перелік страхових випадків;

розмір страхової суми (ліміт відповідальності);

територія дії договору страхування;

строк дії договору страхування;

інші умови договору страхування за згодою сторін.

Страховий поліс (сертифікат) засвідчується підписом уповноваженої особи страховика (із зазначенням посади, власного імені і прізвища особи, що його підписує) та печаткою страховика (у разі її наявності), який його видав.

9. Договором страхування в частині страхування відповідальності за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю потерпілих третіх осіб, не може бути передбачена франшиза.

III. Страхування відповідальності судновласника та/або перевізника за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів

1. Об'єктом страхування за договором страхування відповідальності судновласника та/або перевізника за договором перевезення за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів під час користування внутрішнім водним транспортом (далі - договір страхування відповідальності за шкоду пасажиром) є відповідальність судновласника та/або перевізника за шкоду, заподіяну життю та/або здоров'ю пасажирів під час користування внутрішнім водним транспортом.

2. Страховими ризиками за договором страхування відповідальності за шкоду пасажиром є події, на випадок виникнення яких проводиться страхування, що можуть призвести до заподіяння шкоди життю та/або здоров'ю пасажирів під час користування внутрішнім водним транспортом, відповідальність за відшкодування якої несе страхувальник.

3. Предметом договору страхування відповідальності за шкоду пасажиром є передавання страхувальником за плату ризику страховику, пов'язаного з відповідальністю судновласника та/або перевізника за шкоду, заподіяну життю та/або здоров'ю пасажирів, на умовах, визначених договором страхування, укладеним відповідно до цих Порядку та умов.

4. Страховим випадком за договором страхування відповідальності за шкоду пасажиром є подія, яка передбачена договором страхування і сталася протягом строку його дії, ризик виникнення якої застрахований, з настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити страхову виплату страхувальнику або особі, яка має право на отримання страхової виплати, а саме заподіяння шкоди життю та/або здоров'ю пасажирів під час користування внутрішнім водним транспортом, відповідальність за відшкодування якої несе страхувальник.

5. За договором страхування відповідальності за шкоду пасажиром потерпілою третьою особою є пасажир, якому завдано шкоду внаслідок настання події, передбаченої договором страхування.

6. Подія визнається страховим випадком за наявності двох наступних умов:

заподіяння шкоди життю та/або здоров'ю пасажирів, що призвело до настання страхового випадку та сталася протягом строку дії договору страхування відповідальності за шкоду пасажиром;

особа, яка має право на отримання страхової виплати, звернулася з відповідною вимогою до страхувальника або страховика про відшкодування заподіяної шкоди.

7. Розмір страхової суми, у межах якої страховик зобов'язаний провести страхову виплату в разі настання страхового випадку, пов'язаного із заподіянням шкоди життю та/або здоров'ю пасажирів, визначається у договорі страхування за домовленістю сторін з урахуванням абзаців другого, третього цього пункту.

Страхова сума за договором страхування відповідальності за шкоду пасажиром встановлюється з розрахунку від кількості пасажирів, гранично допустимої для даного типу та моделі засобу водного транспорту (судна).

Мінімальний розмір страхової суми, у межах якої страховик зобов'язаний провести страхову виплату в разі настання страхового випадку, пов'язаного із заподіянням шкоди життю та/або здоров'ю пасажирів, визначається відповідно до вимог [розділу V](#) цих Порядку та умов.

8. Договір страхування відповідальності за шкоду пасажиром не має містити лімітів відповідальності страховика за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю потерпілих третіх осіб, зокрема, нижчих за мінімальний розмір страхової суми стосовно перевезення в цілому, передбачений в [розділі V](#) цих Порядку та умов.

9. За договором страхування відповідальності за шкоду пасажиром здійснюються страхові виплати відповідно до порядку розрахунку та умов здійснення страхових виплат, визначених [розділом VI](#) цих Порядку та умов, у зв'язку з:

- 1) лікуванням потерпілої третьої особи;
- 2) тимчасовою втратою працездатності потерпілою третьою особою;

3) стійкою втратою або зменшенням професійної або загальної працездатності потерпілої третьої особи;

4) смертю потерпілої третьої особи.

10. Договором страхування відповідальності за шкоду пасажиром може бути передбачено здійснення страхової виплати у зв'язку з моральною шкодою, завданою каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я потерпілій третій особі.

11. За договором страхування відповідальності за шкоду пасажиром не здійснюються страхові виплати щодо відшкодування витрат, пов'язаних із задоволенням вимог, пред'явлених особою, яка має право на отримання страхової виплати, про компенсацію штрафів, пені, неустойки та інших фінансових (у тому числі адміністративних) санкцій, якщо інше не передбачено договором страхування.

12. Судновласник та/або перевізник зобов'язаний інформувати пасажирів про укладений договір страхування відповідальності за шкоду пасажиром (дата укладання, номер), страховика (найменування, місцезнаходження, контактні дані для звернення), розмір страхової суми шляхом розміщення відповідної інформації у проїзному документі, на стендах на засобах водного транспорту (суднах) та іншими доступними засобами.

IV. Страхування відповідальності судновласника та/або перевізника за шкоду, заподіяну вантажу, багажу

1. Об'єктом страхування за договором страхування відповідальності судновласника та/або перевізника за шкоду, заподіяну багажу та вантажу, (далі - договір страхування відповідальності за шкоду вантажу та/або багажу), є відповідальність судновласника та/або перевізника за шкоду, заподіяну вантажу та/або багажу при перевезенні внутрішнім водним транспортом.

2. Страховими ризиками за договором страхування відповідальності за шкоду вантажу та/або багажу є події, на випадок виникнення яких проводиться страхування, що можуть призвести до заподіяння шкоди, відповідальність за відшкодування якої несе страхувальник, а саме: втрати, знищення та пошкодження вантажу та/або багажу, за умови, що така подія сталася при перевезенні вантажу та/або багажу внутрішнім водним транспортом.

3. Предметом договору страхування відповідальності за шкоду вантажу та/або багажу є передавання страхувальником страховику за плату ризику, пов'язаного з відповідальністю судновласника та/або перевізника за шкоду, заподіяну багажу та/або вантажу, на умовах, визначених договором страхування відповідальності за шкоду вантажу та/або багажу, укладеним відповідно до цих Порядку та умов.

4. Страховим випадком за договором страхування відповідальності за шкоду вантажу та/або багажу є подія, яка передбачена договором страхування і сталася протягом строку його дії, ризик виникнення якої застрахований, з настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити страхову виплату страхувальнику або особі, яка має право на отримання страхової виплати, а саме заподіяння шкоди вантажу та/або багажу при перевезенні внутрішнім водним транспортом, відповідальність за відшкодування якої несе страхувальник.

5. За договором страхування відповідальності за шкоду вантажу та/або багажу потерпілою третьою особою є вантажовласник, вантажу якого завдано шкоду внаслідок настання події, передбаченої договором страхування відповідальності за шкоду вантажу та/або багажу або

пасажир, багажу якого завдано шкоду внаслідок настання події, передбаченої договором страхування відповідальності за шкоду вантажу та/або багажу.

6. Подія визнається страховим випадком за двох наступних умов:

заподіяння шкоди вантажу та/або багажу, що призвело до настання страхового випадку та сталося протягом строку дії договору страхування відповідальності за шкоду вантажу та/або багажу;

особа, яка має право на отримання страхової виплати, звернулася з відповідною вимогою до страховальника або страховика про відшкодування заподіяної шкоди.

7. Розмір страхової суми, у межах якої страховик зобов'язаний провести страхову виплату в разі настання страхового випадку, пов'язаного із заподіянням шкоди вантажу та/або багажу, визначається у договорі страхування відповідальності за шкоду вантажу та/або багажу за домовленістю сторін з урахуванням абзацу другого цього пункту.

Мінімальний розмір страхової суми, у межах якої страховик зобов'язаний провести страхову виплату в разі настання страхового випадку, пов'язаного із заподіянням шкоди вантажу та/або багажу, визначається відповідно до вимог [розділу V](#) цих Порядку та умов.

8. За договором страхування відповідальності за шкоду вантажу та/або багажу здійснюються страхові виплати відповідно до порядку розрахунку та умов здійснення страхових виплат, визначених [розділом VII](#) цих Порядку та умов.

9. За договором страхування відповідальності за шкоду вантажу та/або багажу не здійснюються страхові виплати щодо відшкодування витрат, пов'язаних із задоволенням вимог, пред'явлених особою, яка має право на отримання страхової виплати, про компенсацію штрафів, пені, неустойки та інших фінансових (у тому числі адміністративних) санкцій.

V. Загальні положення про страховий тариф, страхову суму та страхові виплати

1. Страховий тариф визначається відповідно до [статті 95](#) Закону та з урахуванням типу судна, його класу, умов експлуатації, технічних характеристик судна, технічного стану судна, району плавання, статистичних даних про аварійні події за участі судна, додаткової інформації та інших умов, що сприяють оцінюванню характеру страхового ризику та інших факторів.

2. Розмір страхової суми зі страхування відповідальності судновласника та/або перевізника за шкоду, заподіяну життю та/або здоров'ю пасажирів встановлюється у договорі страхування відповідальності за шкоду пасажиром за домовленістю сторін з урахуванням того, що страхова сума не може бути менше ніж 175000 СПЗ у відношенні перевезення в цілому.

Розмір страхової суми зі страхування відповідальності судновласника та/або перевізника за шкоду, заподіяну вантажу, встановлюється в договорі страхування відповідальності за шкоду вантажу та багажу за домовленістю сторін з урахуванням того, що вона не може бути меншою, ніж 666,67 СПЗ на кожне вантажне місце або іншої одиниці відвантаження або двох СПЗ за кожний кілограм зазначеної в транспортному документі ваги вантажу залежно від того, яка сума більше. Якщо вантажним місцем або іншою одиницею відвантаження є контейнер і якщо в транспортному документі не зазначено кількості вантажних місць або одиниць відвантаження як упакованих у контейнері, сума 666,67 СПЗ замінюється сумою 1500 СПЗ за контейнер, що не містить вантажу, і, додатково, сумою 25000 СПЗ за вантажі, які було поміщено в контейнер.

Розмір страхової суми зі страхування відповідальності судновласника та/або перевізника за шкоду, заподіяну каютному багажу встановлюється в договорі страхування відповідальності за шкоду вантажу та багажу за домовленістю сторін з урахуванням того, що вона не може бути меншою, ніж 1800 СПЗ на пасажирів у відношенні перевезення в цілому, а іншому ніж каютний багаж - не мене ніж 2700 СПЗ на пасажирів у відношенні перевезення в цілому.

3. Сума страхових виплат за всіма страховими випадками, що сталися протягом строку дії договору страхування, не може перевищувати страхову суму, визначену таким договором, з урахуванням того, що страховик зобов'язаний здійснити страхову виплату за всіма страховими випадками, що настали у період дії договору страхування відповідальності. При цьому грошова сума, в межах якої страховик зобов'язаний здійснити страхову виплату з настанням окремого страхового випадку, дорівнює відповідній страховій сумі, зменшеній на величину вже виплачених відповідних страхових виплат за таким договором страхування відповідальності.

4. У разі завдання шкоди внаслідок настання одного страхового випадку кільком потерпілим третім особам у разі перевищення розміру шкоди, що підлягає відшкодуванню, страхової суми (ліміту відповідальності страховика), установленої (установленого) у договорі страхування, розмір страхової виплати кожній потерпілій третій особі зменшується пропорційно співвідношенню страхової суми (ліміту відповідальності страховика) і розміру шкоди, що підлягає відшкодуванню всім потерпілим третім особам, та страхова виплата здійснюється у межах страхової суми пропорційно до розміру шкоди, заподіяної кожній потерпілій третій особі.

VI. Страхові виплати у разі заподіяння шкоди життю та здоров'ю потерпілої третьої особи

1. У разі настання страхового випадку внаслідок заподіяння шкоди життю та/або здоров'ю пасажирів страхова виплата здійснюється наступним чином:

1) у зв'язку з лікуванням потерпілої третьої особи - визначається у розмірі витрат, пов'язаних з доставкою, розміщенням, утриманням, діагностикою, лікуванням, протезуванням та реабілітацією потерпілої третьої особи у відповідному закладі охорони здоров'я України, із спеціальним медичним, постійним стороннім доглядом та придбанням лікарських засобів (лікарських препаратів).

Витрати, пов'язані з лікуванням потерпілої третьої особи в іноземній державі, відшкодовуються у разі попереднього узгодження таких витрат із страховиком, якщо інше не передбачено договором страхування.

Мінімальний розмір страхової виплати у зв'язку з лікуванням потерпілої третьої особи становить 1/30 розміру мінімальної заробітної плати в місячному розмірі, установленому законом на дату настання страхового випадку, за кожний день лікування (тимчасової непрацездатності), але не більше ніж за 120 днів.

Якщо страховику не надано документи на підтвердження розміру витрат, зазначених в абзаці першому цього підпункту, або їх документально підтверджений розмір є меншим за мінімальний розмір, визначений відповідно до абзацу третього цього підпункту, страховик здійснює страхову виплату в розмірі, передбаченому абзацом третім цього підпункту;

2) у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності потерпілою третьою особою - визначається у розмірі суми втрачених (неотриманих) доходів за підтверджений відповідним закладом охорони здоров'я період втрати працездатності.

Втрачені (неотримані) доходи потерпілої третьої особи оцінюються у таких розмірах:

для працюючої особи (особи, яка працює за трудовим договором) - неотриманої середньої заробітної плати (середнього розміру доходу) за відповідний період часу, визначеної відповідно до [Цивільного кодексу України](#) в частині визначення заробітку (доходу), втраченого внаслідок каліцтва або іншого ушкодження здоров'я фізичної особи, яка працювала за трудовим договором;

для фізичної особи - підприємця чи особи, яка забезпечує себе роботою самостійно, - неотриманих доходів, що визначаються відповідно до [Цивільного кодексу України](#) в частині визначення доходу, втраченого внаслідок каліцтва або іншого ушкодження здоров'я фізичної особи - підприємця;

для непрацюючої повнолітньої особи - 1/30 розміру мінімальної заробітної плати в місячному розмірі, установленому законом на дату настання страхового випадку, за кожний день непрацездатності, підтверджений відповідним закладом охорони здоров'я;

3) у зв'язку зі стійкою втратою працездатності потерпілою третьою особою внаслідок настання страхового випадку - визначається у розмірі втраченого потерпілою третьою особою заробітку (доходу), визначеного відповідно до [Цивільного кодексу України](#).

Якщо законодавством визначений порядок розрахунку та перелік витрат, пов'язаних з необхідністю пристосування до нових умов життя фізичної особи, у зв'язку із стійкою втратою чи зменшенням професійної або загальної працездатності потерпілої третьої особи до страхової виплати також включаються витрати, пов'язані з необхідністю пристосування до нових умов життя потерпілої третьої особи, а саме: місця проживання, робочого місця, транспортного засобу (за наявності на дату настання страхового випадку) потерпілої третьої особи, що полягає у здійсненні комплексу заходів, метою яких є створення умов для роботи, проживання, пересування потерпілої третьої особи, максимально наближених до таких умов до моменту заподіяння шкоди її життю та здоров'ю внаслідок настання страхового випадку.

Ступінь стійкої втрати чи зменшення професійної або загальної працездатності у відсотках потерпілої третьої особи внаслідок страхового випадку визначається у порядку, встановленому законодавством.

Страхова виплата за цим підпунктом здійснюється у формі анuitету - рівномірними послідовними щомісячними, якщо іншу періодичність виплат не узгоджено потерпілою третьою особою і страховиком, виплатами у розмірі втраченого потерпілою третьою особою середньомісячного заробітку (доходу) у зв'язку із стійкою втратою чи зменшенням професійної або загальної працездатності внаслідок страхового випадку протягом строку втрати працездатності (інвалідності) такої особи, але не більше, ніж до досягнення нею мінімального віку, з якого особа має право на призначення пенсії за віком (без дотримання вимоги щодо наявності страхового стажу) у солідарній системі відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне пенсійне забезпечення, та не підлягає подальшому перерахунку.

Розмір страхової виплати у зв'язку із стійкою втратою чи зменшенням професійної або загальної працездатності потерпілої третьої особи у разі встановлення їй інвалідності

(визнання потерпілої третьої особи дитиною з інвалідністю) не може бути меншим за мінімальний розмір, передбачений абзацами шостим - десятим цього підпункту.

Мінімальний розмір страхової виплати у зв'язку із стійкою втратою чи зменшенням професійної або загальної працездатності потерпілої третьої особи у разі встановлення їй інвалідності (визнання малолітньої або неповнолітньої особи дитиною з інвалідністю) становить:

у разі встановлення I групи інвалідності - 36 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, установленому законом на дату настання страхового випадку;

у разі встановлення II групи інвалідності - 18 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, установленому законом на дату настання страхового випадку;

у разі встановлення III групи інвалідності - 12 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, установленому законом на дату настання страхового випадку;

у разі визнання потерпілої третьої особи дитиною з інвалідністю - 36 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, установленому законом на дату настання страхового випадку.

Страхова виплата у зв'язку із стійкою втратою чи зменшенням професійної або загальної працездатності потерпілою третьою особою в мініальному розмірі здійснюється одноразово за письмовим зверненням такої особи;

4) у зв'язку зі смертю потерпілої третьої особи - здійснюється, якщо смерть потерпілої третьої особи настала протягом одного року з дня настання страхового випадку та є прямим наслідком такого страхового випадку.

Страховик у разі смерті потерпілої третьої особи здійснює страхову виплату у зв'язку із втратою годувальника кожній особі, яка відповідно до [Цивільного кодексу України](#) в частині відшкодування шкоди, заподіяної смертю потерпілого, та з урахуванням положень [Сімейного кодексу України](#), має право на таке відшкодування, у розмірі, що розраховується відповідно до Цивільного кодексу України в частині відшкодування шкоди, заподіяної смертю потерпілого.

Страхова виплата у зв'язку із втратою годувальника кожній особі, яка має право на таку виплату, здійснюється у формі ануїтету - рівномірними послідовними щомісячними виплатами, якщо іншу періодичність виплат не узгоджено особою, яка має право на таку страхову виплату, і страховиком, протягом дії такого права та не підлягає подальшому перерахунку.

Загальний мінімальний розмір страхової виплати особам, що були на утриманні одного померлого, за весь період її отримання не може бути меншим за 36 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, установленому законом на дату настання страхового випадку.

Страхова виплата, пов'язана зі смертю потерпілої третьої особи, у мініальному розмірі за заявою особи, яка має право на отримання страхової виплати у зв'язку із втратою годувальника, здійснюється одноразово.

Страховик здійснює страхову виплату у зв'язку з моральною шкодою, заподіяною смертю потерпілої третьої особи, її чоловіку (дружині), батькам (усиновлювачам) та дітям (усиновленим). Загальний максимальний розмір такої страхової виплати цим особам стосовно одного померлого становить не менше 25 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, установленому законом на дату настання страхового випадку.

Страховик здійснює страхову виплату особі, яка здійснила витрати на поховання та/або спорудження надгробного пам'ятника, у розмірі, що не перевищує розміру фактичних витрат такої особи на поховання та/або спорудження надгробного пам'ятника, за умови надання страховику документів, що підтверджують такі факти та витрати. Загальний розмір таких виплат стосовно одного померлого не може перевищувати 12 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, установленому законом на дату настання страхового випадку, і не залежить від суми, отриманої особою за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням та соціальним забезпеченням.

2. Загальний розмір усіх здійснених страхових виплат у разі заподіяння шкоди життю та здоров'ю однієї потерпілої третьої особи не може перевищувати розміру встановленої у договорі страхування для такої особи страхової суми за таку шкоду.

VII. Страхові виплати у разі заподіяння шкоди вантажу та/або багажу

1. Франшиза зі страхування відповідальності судновласника та/або перевізника за шкоду, заподіяну вантажу та/або багажу потерпілої третьої особи, встановлюється у договорі страхування за домовленістю сторін, та не може перевищувати 5 відсотків страхової суми.

2. Порядок розрахунку страхових виплат у зв'язку з заподіянням шкоди вантажу та/або багажу потерпілої третьої особи визначається у договорі страхування відповідальності за шкоду вантажу та/або багажу за домовленістю сторін.

VIII. Порядок здійснення страхових виплат за договорами страхування відповідальності

1. Страхова виплата здійснюється страховиком:

безпосередньо особі, яка має право на отримання страхової виплати у безготівковій формі за реквізитами рахунку (рахунків), наданими відповідною особою (особами);

страхувальнику, якщо страхувальник за згодою страховика самостійно відшкодував заподіяну шкоду особі, яка має право на отримання страхової виплати;

закладу охорони здоров'я, іншій особі, що здійснює або здійснила лікування потерпілої особи та/або надає чи надає іншу допомогу (послуги) у разі заподіяння шкоди потерпілій третій особі (за погодженням з особою, яка має право на отримання страхової виплати).

2. При настанні події, що може бути визнана страховим випадком, передбаченої цими Порядком та умовами, страхувальник протягом трьох робочих днів з дня настання такої події, зобов'язаний:

повідомити страховика у встановлений договором страхування спосіб про настання події, що може бути визнана страховим випадком;

надати страховику достовірні дані про умови та обставини події, що може бути визнана страховим випадком, а також іншу необхідну достовірну інформацію на вимогу страховика, зазначену у договорі страхування.

3. Подія, що має ознаки страхового випадку, визнається страховиком страховим випадком у добровільному порядку шляхом досудового врегулювання спору у разі визнання страхувальником за попереднім погодженням із страховиком вимог особи, яка має право на отримання страхової виплати, або на підставі рішення суду, що набрало законної сили.

4. Подання заяви про страхову виплату, листування між страховиком та особою, яка має право на отримання страхової виплати, можуть здійснюватися згідно з вимогами, визначеними [Законом України](#) «Про електронні документи та електронний документообіг».

Особа, яка має право на отримання страхової виплати, може долучати до заяви про страхову виплату засвідчені копії документів, передбачених цим розділом. Страховик має право вимагати для ознайомлення оригінали таких документів.

5. Для отримання страхової виплати, особа, яка має право на її отримання, повідомляє страховика про настання події, що може бути визнана страховим випадком, та/або подає страховику заяву про страхову виплату:

у строк, що не перевищує один рік з дня настання події, що може бути визнана страховим випадком, у разі, якщо шкода заподіяна майну потерпілої третьої особи;

у строк, що не перевищує три роки з дня настання події, що може бути визнана страховим випадком, у разі, якщо шкода заподіяна життю та/або здоров'ю потерпілої третьої особи.

6. У разі настання події, що може бути визнана страховим випадком за договором страхування для отримання страхової виплати, особа, яка має право на страхову виплату, подає страховику заяву про страхову виплату, у якій має міститися:

найменування страховика, якому подається заява;

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) або найменування особи, яка має право на отримання страхової виплати, її адреса задекларованого / зареєстрованого місця проживання (перебування) або місцезнаходження, адресу електронної пошти (адресу для листування), номер телефону та/або інші способи обміну повідомленнями між особою, яка має право на отримання страхової виплати, та страховиком;

опис події, що може бути визнана страховим випадком, зміст вимоги щодо відшкодування заподіяної шкоди / здійснення страхової виплати;

інформація про вже здійснені взаєморозрахунки осіб, відповідальність яких застрахована, або інших осіб, відповідальних за заподіяну шкоду, та потерпілих третіх осіб, якщо така інформація відома особі, яка має право на отримання страхової виплати;

інформація про страхувальника (найменування, ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України страховика та страхувальника - юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) та реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) - фізичної особи, дані про засіб водного транспорту (судно), та/або будь-які інші дані, за якими може бути ідентифікований страхувальник);

підпис особи, яка має право на страхову виплату, та дата подання заяви.

7. До заяви про страхову виплату у разі настання події, що може бути визнана страховим випадком, особа, яка має право на отримання страхової виплати, долучає такі документи:

паспорт громадянина України, а в разі його відсутності - інший документ, яким відповідно до законодавства України може посвідчуватися особа - у разі, коли потерпіла особа є фізичною особою;

документ, що посвідчує право особи на отримання страхової виплати (довіреність, свідоцтво про право на спадщину тощо), у разі якщо особа не є потерпілою третьою особою;

довідка про присвоєння особі, яка має право на отримання страхової виплати, реєстраційного номера облікової картки платника податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера платника податків, офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті) - у разі, коли потерпіла третя особа є фізичною особою;

установчі документи юридичної особи - у разі, коли потерпіла особа є юридичною особою;

документи, що підтверджують факт надання особі транспортних послуг, визначені пунктом 10 цього розділу;

довідка, встановленої законодавством форми або інші документи, що підтверджують заподіяння шкоди здоров'ю потерпілої третьої особи внаслідок страхового випадку, а також документи, що підтверджують строк лікування та/або здійснення витрат на лікування (за наявності), - у разі вимоги про здійснення страхової виплати відповідно до підпункту 1 [пункту 1](#) розділу VI цих Порядку та умов;

документи, що згідно із законодавством підтверджують тимчасову втрату працездатності потерпілої третьої особи, - у разі вимоги про здійснення такої страхової виплати відповідно до [підпункту 2](#) пункту 1 розділу VI цих Порядку та умов;

документи, що підтверджують встановлення інвалідності потерпілій третій особі, а також (за наявності) документи, що підтверджують ступінь стійкої втрати чи зменшення професійної або загальної працездатності у відсотках, суму середньомісячного заробітку (доходу) до настання страхового випадку, - у разі вимоги про здійснення страхової виплати відповідно до [підпункту 3](#) пункту 1 розділу VI цих Порядку та умов;

документи, визначені договором страхування, що підтверджують перевезення багажу під час страхового випадку, та розмір заподіяної йому шкоди - у разі вимоги про здійснення страхової виплати, пов'язаної із заподіянням шкоду багажу;

документи, що підтверджують права володіння та/або користування та/або розпорядження вантажем, якому завдана шкода, дійсні станом на дату настання події - у разі вимоги про здійснення страхової виплати за шкоду, заподіяну вантажу (за наявності);

документи, що підтверджують вартість втраченого, знищеного або пошкодженого вантажу та/або багажу - у разі вимоги про здійснення страхової виплати за шкоду, заподіяну вантажу та/або багажу (за наявності). При відсутності документів, що підтверджують вартість втраченого, знищеного або пошкодженого вантажу та/або багажу страховик має право провести власну оцінку такої вартості або організувати проведення експертизи, оплативши витрати на її проведення.

До заяви про страхову виплату у разі настання події, що може бути визнана страховим випадком зі страхування відповідальності у разі вимог про страхову виплату у зв'язку зі смертю потерпілої особи, особа, яка має право на отримання страхової виплати, до заяви про страхову виплату долучає також оригінали документів для зняття копії страховиком чи засвідчені належним чином їх копії:

свідоцтво про смерть потерпілої третьої особи;

документи, що посвідчують право осіб на утримання від померлої потерпілої третьої особи або перебування осіб на утриманні померлої потерпілої третьої особи та на доходи померлої потерпілої третьої особи за попередній (до настання страхового випадку) календарний рік (за наявності), - у разі вимоги про здійснення страхової виплати відповідно до [абзацу третього](#) підпункту 4 пункту 1 розділу VI цих Порядку та умов;

документи, що підтверджують сімейні, родинні відносини, - у разі вимоги про здійснення страхової виплати відповідно до [абзацу шостого](#) підпункту 4 пункту 1 розділу VI цих Порядку та умов;

документи, що підтверджують факт поховання померлої потерпілої третьої особи та/або спорудження надгробного пам'ятника та витрати на це, - у разі вимоги про здійснення страхової виплати відповідно до [абзацу сьомого](#) підпункту 4 пункту 1 розділу VI цих Порядку та умов.

До заяви про страхову виплату, у разі настання події, що може бути визнана страховим випадком, особа, яка має право на отримання страхової виплати, долучає документи, які підтверджують настання страхового випадку, видані уповноваженими особами, компетентними органами державної влади та місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, які підтверджують факт, причини та обставини настання страхового випадку або розмір заподіяної шкоди.

Залежно від обставин настання події, що може бути визнана страховим випадком, та виду заподіяної шкоди до заяви про страхову виплату особа, яка має право на отримання страхової виплати, може долучати інші документи, які підтверджують обставини, викладені у такій заяві (висновки експертів, судові рішення, що набрали законної сили, інші документи про подію, що призвела до заподіяння шкоди потерпілій третій особі), оформлені та видані уповноваженими особами органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями.

8. Страховик та страхувальник зобов'язані надавати особам, які мають право на отримання страхової виплати, консультаційну допомогу щодо складання заяви про страхову виплату та надання документів, які підтверджують обставини, викладені у такій заяві.

Страховик на вимогу особи, яка має право на отримання страхової виплати, протягом трьох робочих днів з дня її отримання, інформує особу у визначений нею спосіб, про конкретні документи, що підтверджують факт, причини та обставини настання страхового випадку та розмір заподіяної шкоди, які особа має долучити до заяви про страхову виплату, а також надає інформацію про форму, спосіб та порядок отримання таких документів та їхнього подання страховику.

9. Страхувальники у разі настання події, що може бути визнана страховим випадком, за зверненням страховика або осіб, які мають право на отримання страхової виплати, про підтвердження факту та обставин заподіяння шкоди, зобов'язані протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня отримання відповідного звернення, видати таким особам довідку, яка містить опис події, що сталася, та підтверджує факт надання таким особам транспортних послуг під час настання відповідних обставин, що призвели до події, яка може бути визнана страховим випадком.

Особа, яка має право на отримання страхової виплати, зобов'язана долучити отриману від страхувальника довідку, передбачену абзацом першим цього пункту, до заяви про страхову виплату або повідомити про відмову страхувальника в її наданні (ненаданні такої довідки).

10. Для встановлення факту, причин і обставин настання страхового випадку, у разі заподіяння шкоди життю та/або здоров'ю пасажира, факт надання потерпілій третій особі транспортних послуг встановлюється на підставі долучених до заяви про страхову виплату / наданих особою, яка має право на страхову виплату, та/або страхувальником:

проїзного документу (квитка, електронного квитка тощо), іншого документу, на підставі якого виконувалося перевезення потерпілої третьої особи;

довідки, наданої страхувальником згідно з [пунктом 9](#) цього розділу;

судових рішень, що набрали законної сили, документів, виданих уповноваженими особами, компетентними органами державної влади та місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, які підтверджують факт настання страхового випадку.

11. Неподання особою, яка має право на отримання страхової виплати, документів, визначених абзацами другим, третім пункту 10 цього розділу, не може бути підставою для невизнання заподіяння шкоди життю та/або здоров'ю потерпілої третьої особи страховим випадком / відмови у здійсненні страхової виплати, окрім випадків, коли це призвело до неможливості страховика встановити факт надання потерпілій третій особі транспортних послуг на підставі документів, визначених абзацом четвертим пункту 10 цього розділу.

12. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення страхувальником страховика про настання страхового випадку не може бути підставою для невизнання випадку страховим / відмови у здійсненні страхової виплати особі, яка має право на страхову виплату, окрім випадків, коли це призвело до неможливості страховика встановити факт, причини та обставини настання страхового випадку або розмір заподіяної шкоди.

13. Страховик зобов'язаний у строк не більше тридцяти робочих днів з дня отримання заяви про страхову виплату, документів, зазначених у [пункті 7](#) цього розділу та/або договорі страхування, які необхідні для визнання випадку страховим, визначення розміру заподіяної шкоди і здійснення страхової виплати, прийняти рішення про визнання випадку страховим та здійснення страхової виплати чи про невизнання випадку страховим / відмову у здійсненні страхової виплати та повідомити про це страхувальника, особу, яка має право на отримання страхової виплати, у строк не більше трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення й у визначений ними спосіб.

14. Якщо рішення про визнання випадку страховим та здійснення страхової виплати не може бути прийняте через невідповідність поданої заяви про страхову виплату вимогам [пункту 6](#) цього розділу та/або відсутність одного чи кількох документів, зазначених у [пункті 7](#) цього розділу, чи їхню невідповідність встановленим законодавством вимогам, страховик у строк не більше десяти робочих днів з дня отримання заяви про страхову виплату зобов'язаний повідомити особу, яка має право на отримання страхової виплати у спосіб, зазначений нею у такій заяві, про:

зміни, які особа, яка має право на отримання страхової виплати, повинна відобразити у новій заяві про страхову виплату з метою її належного оформлення;

відсутні документи (надати перелік) та/або обґрунтовані причини невідповідності вимогам законодавства документів, долучених до заяви про страхову виплату, порядок отримання відповідних документів.

Страховик зобов'язаний розглянути належним чином оформлену заяву про страхову виплату та долучені до неї документи, подані особою, яка має право на страхову виплату, після відповідного повідомлення згідно з абзацом першим цього пункту, та прийняти рішення про визнання випадку страховим та здійснення страхової виплати чи про невизнання випадку страховим / відмову у здійсненні страхової виплати у строк не більше п'ятнадцяти робочих днів з дня отримання таких заяви та/або документів або повторно повідомити про обставини, зазначені у абзаці першому цього пункту.

Якщо страховик у спосіб та строки, встановлені цим пунктом, не повідомив особу, яка має право на отримання страхової виплати, про невідповідність поданої заяви про страхову виплату вимогам пункту 6 цього розділу та/або відсутність одного чи кількох документів, зазначених у пункті 7 цього розділу, чи їхню невідповідність встановленим законодавством вимогам, вважається, що особа, яка має право на отримання страхової виплати, виконала усі вимоги, визначені пунктами 6 та 7 цього розділу.

15. Обчислення строків, визначених пунктом 13 цього розділу, зупиняється у таких випадках:

подія, яка має ознаки страхового випадку, розглядається в цивільному, господарському, кримінальному провадженні, якщо така подія не визнана страховим випадком у добровільному порядку шляхом досудового врегулювання спору;

подія, яка має ознаки страхового випадку, розглядається у справі про адміністративне правопорушення, за умови, що така подія не визнана страховим випадком у добровільному порядку шляхом досудового врегулювання спору.

Обчислення строків, визначених у пункті 13 цього розділу, у випадках, передбачених цим пунктом, зупиняються до дня, коли страховику стало відомо про набрання законної сили судовим рішенням у відповідній справі.

16. Договір страхування не може містити обмежувальних строків щодо подання вимог (претензій, позовів) особами, що мають право на отримання страхової виплати, інших, ніж передбачені законодавством, як підстав для невизнання випадку страховим / відмови у здійсненні страхової виплати.

17. Страхова виплата здійснюється страховиком у строк не більше десяти робочих днів з дня прийняття відповідного рішення.

Начальник Управління морського та річкового транспорту	Ярослав ІЛІСЕВИЧ
---	-------------------------

«__» _____ 2026 р.